

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ
Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Π.Ε.
ΤΜΗΜΑ Δ' ΟΛΟΗΜΕΡΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ

Βαθμός Προτερ. **ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ**
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός ασφαλείας:

Μαρούσι, 10-09-2014
Αριθμ. Πρωτ. Φ.50/226/143572/Γ1

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 – Μαρούσι
Ιστοσελίδα: <http://www.minedu.gov.gr>
E-mail: t05olohm@minedu.gov.gr
Πληροφορίες: Κώστας Παπαχρήστος
Τηλέφωνο: 210 344 2239/3284

ΠΡΟΣ: Όπως πίνακας αποδεκτών

ΘΕΜΑ: «Λειτουργία των Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων για το σχολικό έτος 2014-2015»

1.Σκοπός και περιεχόμενο

Η παιδεία αποτελεί έναν από τους πλέον σημαντικούς παράγοντες για την κοινωνική, πολιτιστική και οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας. Η εποχή μας, επίσης, χαρακτηρίζεται από τις ραγδαίες εξελίξεις και αλλαγές στην επιστήμη και τη τεχνολογία, με συνέπειες στο κοινωνικοπολιτικό και πολιτιστικό πεδίο. Η εκπαίδευση ως μέρος, ως τμήμα του ευρύτερου κοινωνικοπολιτικού συστήματος, επηρεάζεται και επηρεάζεται από το ευρύτερο αυτό σύστημα.

Η λειτουργία του Ολοήμερου Σχολείου εντάσσεται σε αυτό το πλαίσιο. Η ικανοποίηση των κοινωνικών αναγκών, σε συνδυασμό με την παιδαγωγική αξιοποίηση του επιπλέον χρόνου παραμονής των μαθητών στο σχολείο, εκσυγχρονίζει το δημόσιο σχολείο, το κάνει να ανταποκρίνεται και να προσαρμόζεται στις σημερινές κι αυριανές κοινωνικο - πολιτιστικές και οικονομικές ανάγκες της χώρας.

Το Ολοήμερο Σχολείο προσπαθεί να συνδυάσει την κοινωνική προστασία του παιδιού με τη παράταση του χρόνου της λειτουργίας του καθώς και την παιδαγωγική προστασία και καλλιέργεια του παιδιού, με την προσφορά νέων «διδασκτικών αντικειμένων».

Το Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο:

- Αναβαθμίζει την ποιότητα της εκπαίδευσης
- Αμβλύνει τις κοινωνικές ανισότητες
- Παρέχει ασφαλές εκπαιδευτικό περιβάλλον
- Αξιοποιεί παιδαγωγικά τον ελεύθερο χρόνο
- Προσφέρει νέες εκπαιδευτικές δραστηριότητες
- Παρέχει υποστηρικτική βοήθεια, ιδιαίτερα στους μη προνομιούχους μαθητές
- Προσφέρει δυνατότητες για εμπειρίες και βιώματα κοινωνικοποίησης
- Ενισχύει μέσω των προγραμμάτων την πολιτιστική παιδεία των μαθητών
- Διευκολύνει τους εργαζόμενους γονείς

Ειδικότερα οι παιδαγωγικές και κοινωνικές επιδιώξεις του ολοήμερου, σύμφωνα με τα παραπάνω, αφορούν:

α) Στον εμπλουτισμό του Αν. Προγράμματος, β) στον επαναπροσδιορισμό των μεθόδων διδασκαλίας και της διδακτικής πράξης, γ) στην ανάπτυξη ουσιαστικής διαπροσωπικής επικοινωνίας, την αποδοχή της ετερότητας μέσα από τη βαθύτερη γνωριμία της κουλτούρας του “άλλου”, δ) στον εμπλουτισμό της γλωσσικής δυνατότητας και την ανάπτυξη της φαντασιακής-συμβολικής ικανότητας των μαθητών, ε) στην ενισχυτική διδακτική παρέμβαση, την παιδαγωγική φροντίδα, την ενίσχυση των μαθησιακών αποτελεσμάτων και την καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και διαρροής, στ) στην ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των γονέων και των τοπικών κοινωνιών με στόχο το “άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία”.

Από το σχολικό έτος 2010-2011 μέχρι και σήμερα τα Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία με ΕΑΕΠ εφαρμόζουν διευρυμένο πρωινό ωράριο, έχουν βελτιωμένα Προγράμματα Σπουδών και εμπλουτισμένο Ωρολόγιο Πρόγραμμα με νέα διδακτικά αντικείμενα και δραστηριότητες.

2. Λειτουργία

Για τη λειτουργία των Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων είναι σε ισχύ, τα ακόλουθα:

- **N.2525/1997**(ΦΕΚ 188/1997,τ.Α'):«Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων του στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις».
- **Φ.353.1/324/105657/Δ1/8-10-2002**(ΦΕΚ 1340/2002, τ.Β'),Υ.Α. του Υ.ΠΑΙ.Θ., με θέμα: «Καθορισμός ειδικότερων καθηκόντων, αρμοδιοτήτων των Προϊσταμένων των Περιφερειακών Υπηρεσιών Π.Ε. και Δ.Ε, των Διευθυντών και Υποδιευθυντών των Σχολικών Μονάδων και ΣΕΚ και των Συλλόγων Διδασκόντων».
- **Φ.50/76/121153/Γ1/13-11-2002** (ΦΕΚ 1471/2002,τ.Β'),Υ.Α. του Υ.ΠΑΙ.Θ., με θέμα: «Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο (Παρ.Β, 1.1, 1.2)».
- **Φ.20/482/95210/Γ1/9-9-2003** (ΦΕΚ 1325/2003,τ.Β'),Υ.Α. του Υ.ΠΑΙ.Θ., με θέμα: «Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο (Παρ.Β, 1.2,2.2)».
- **Φ.12/773/77094/Γ1/28-7-2006**(ΦΕΚ 1139/2006,τ.Β'),Υ.Α. του Υ.ΠΑΙ.Θ., με θέμα: «Αναμόρφωση Ωρολογίων Προγραμμάτων για όλα τα 6/θ και άνω Δημοτικά Σχολεία».
- **Φ.12/879/88413/Γ1/20-7-2010**(ΦΕΚ 1139/2010, τ.Β'),Υ.Α. του Υ.ΠΑΙ.Θ., με θέμα: «Διδασκαλία Πρόγραμμα Σπουδών των νέων διδακτικών αντικειμένων που θα εισαχθούν στα Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία που θα λειτουργήσουν με Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα, επανεξέταση και επικαιροποίηση των Αναλυτικών Προγραμμάτων και οδηγιών για τα διδακτικά αντικείμενα του Ολοήμερου Προγράμματος».
- **Φ.12/520/61575/Γ1/30-5-2011**(ΦΕΚ 1327/2011 τ.Β'),Υ.Α. του Υ.ΠΑΙ.Θ., με θέμα:«Τροποποίηση - συμπλήρωση της με αριθμ.Φ.12/773/77094/Γ1/28-7-2006 (ΦΕΚ 1139/2006, τ.Β') και της με αριθμ. Φ.12/620/61531/Γ1/31-5-2010(ΦΕΚ 804/2010, τ. Β'), Υ.Α. με θέμα:«Ωρολόγια Προγράμματα Δημοτικών Σχολείων με Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα – ΕΑΕΠ».
- **Φ.12/530/62626/Γ1/2-6-2011** (ΦΕΚ 1345/2011,τ.Β'),Υ.Α. του Υ.ΠΑΙ.Θ., με θέμα: «Τροποποίηση συμπλήρωση των με αριθμ. Φ.20/482/95210/Γ1/9-9-2003 (ΦΕΚ1325,τ.Β') και Φ.12/773/77094/Γ1/28-7-2006 (ΦΕΚ 1139, τ. Β') ».
- **Φ.50/315/72008/Γ1/27-6-2011** εγκύκλιος του Υ.ΠΑΙ.Θ., με θέμα:«Στελέχωση των Ολοήμερων Σχολείων».
- **61044/Γ1/30-5-2012** εγκύκλιος του Υ.ΠΑΙ.Θ., με θέμα: «Διευκρινίσεις για τη λειτουργία των Ολοήμερων Σχολικών Μονάδων το σχολικό έτος 2012-2013».
- **Φ.50/107/83799/Γ1/ 28-5-2014** εγκύκλιος του Υ.ΠΑΙ.Θ., με θέμα: «Προγραμματισμός λειτουργίας του Ολοήμερου Προγράμματος των Ολοήμερων Σχολικών Μονάδων (Δημοτικών- Νηπιαγωγείων), για το σχολικό έτος 2014-2015».

- **Φ.50/108/83787/Γ1/28-05-2014** εγκύκλιος του Υ.ΠΑΙ.Θ., με θέμα: «Προγραμματισμός λειτουργίας του Ολοήμερου Προγράμματος των Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων Ενιαίου Αναμορφωμένου Εκπαιδευτικού Προγράμματος (ΕΑΕΠ), για το σχολικό έτος 2014-2015».
- **Φ.7/489/140260/Γ1/05/09/2014** εγκύκλιο του ΥΠΑΙΘ με θέμα: Συμπληρωματικές οδηγίες αναφορικά με το με αριθμ **Φ.12/390/92065/Γ1/13-06-2014** έγγραφο που αφορά στις Ενέργειες Προγραμματισμού του εκπαιδευτικού έργου σχολικού έτους 2014- 2015»
- **Φ.12/390/92065/Γ1/13-06-2014** εγκύκλιος του Υ.ΠΑΙ.Θ. με θέμα: « Ενέργειες Προγραμματισμού του εκπαιδευτικού έργου σχολικού έτους 2014- 2015»
- **Φ.3/528/ 137969/Γ1/ 02.09.2014** εγκύκλιος του Υ.ΠΑΙ.Θ. με θέμα: « Λειτουργία σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για το σχολικό έτος 2014-2015. Ενημέρωση και οδηγίες»

3. Ωράριο και Ωρολόγιο Πρόγραμμα των Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων

3.1 Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία 6/θεσια και άνω

Πρωινή Προαιρετική Ζώνη	07:00 – 08:00	Ελάχιστος αριθμός φοιτούντων μαθητών: Πέντε (5)
Ολοήμερο Πρόγραμμα (απογευματινό ωράριο) Με απόφαση του Συλλόγου διδασκόντων η ώρα φαγητού-ξεκούρασης-χαλάρωσης μπορεί να μετατίθεται για τις τάξεις Α' και Β' στις 13:20-14:00.	12:35 - 13:15 1 ^η Διδακτική ώρα	Ελάχιστος αριθμός φοιτούντων μαθητών: δεκαπέντε (15)
	13:15 - 13:20 Διάλειμμα	
	13:20 - 14:00 2 ^η Διδακτική ώρα	
	14:00 - 14:40 Φαγητό- Ξεκούραση- Χαλάρωση	
	14:40 - 14:50 Διάλειμμα	
	14:50 - 15:30 3 ^η Διδακτική ώρα	
	15:30 - 15:40 Διάλειμμα	
	15:40 - 16:15 4 ^η Διδακτική ώρα	

3.1.1 Ωράριο

3.1.2 Ωρολόγιο Πρόγραμμα

ΤΑΞΗ	ΩΡΕΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ
Α' - Β'	20 ώρες	Μελέτη-Προετοιμασία: 10 ώρες (Δάσκαλος) Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση: 2 ώρες (εκπ/κός ειδικότητας) Αθλητισμός: 4 ώρες (εκπαιδευτικός ειδικότητας) Επιλογής: Εικαστικά, Θεατρική Αγωγή, Μουσική, Χορός (εκπ/κός ειδικότητας) <i>Επιλογή 2 αντικειμένων από 2 ώρες το καθένα</i>
Γ' - Δ'	15 ώρες	Μελέτη-Προετοιμασία: 7 ώρες (Δάσκαλος) Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση: 2 ώρες (εκπ/κός ειδικότητας) Αγγλική Γλώσσα: 2 ώρες (εκπ/κός ειδικότητας) Επιλογής: Εικαστικά, Θεατρική Αγωγή, Μουσική, Χορός (εκπ/κός ειδικότητας) <i>Επιλογή 2 αντικειμένων από 2 ώρες το καθένα</i>
Ε' - ΣΤ'	13 ώρες	Μελέτη-Προετοιμασία: 7 ώρες (Δάσκαλος) Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση: 2 ώρες (εκπ/κός ειδικότητας) Αγγλική Γλώσσα: 2 ώρες (εκπ/κός ειδικότητας) Επιλογή ενός αντικειμένου για 2 ώρες Επιλογής: Αθλητισμός, Εικαστικά, Θεατρική Αγωγή, Μουσική, Χορός (εκπ/κός ειδικότητας)

3.2. Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία 6/θεςια και κάτω

3.2.1. Ωράριο

Πρωινή Προαιρετική Ζώνη	07:00-08:00	Ελάχιστος αριθμός φοιτούντων μαθητών: Πέντε (5)
Ολοήμερο Πρόγραμμα (απογευματινό ωράριο)	12.50 - 13.30 1 ^η Διδακτική ώρα	Ελάχιστος αριθμός φοιτούντων μαθητών: Δεκαπέντε (15)
	13.30-13.55 Γεύμα-Διάλειμμα	
	13.55 - 14.30 2 ^η Διδακτική ώρα	
	14.30 - 14.40 Διάλειμμα	
	14.40 - 15.15 3 ^η Διδακτική ώρα	
	15.15 - 15.25 Διάλειμμα	
	15.25 - 16.00 4 ^η Διδακτική ώρα	

3.2.2. Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Διδακτικά αντικείμενα	Τάξεις		
	Α' – Β'	Γ'	Δ' -Ε' -ΣΤ'
Μελέτη- Προετοιμασία	10 Διδακτικές ώρες	7-8 Διδακτικές ώρες	7- 8 Διδακτικές ώρες
Τ.Π.Ε.	2 Διδακτικές ώρες	2 Διδακτικές ώρες	2 Διδακτικές ώρες
Αγγλική Γλώσσα	-	2-4 Διδακτικές ώρες	2-4 Διδακτικές ώρες
Επιλογής ➤ Αθλητισμός ➤ Εικαστικά ➤ Θεατρική Αγωγή ➤ Μουσική ➤ Χορός	Αθλητισμός 4 Διδακτικές ώρες (υποχρεωτικές για τις τάξεις Α' & Β'). Επιλογή δύο διδακτικών αντικειμένων από 2 ώρες το καθένα.	Οι διδακτικές ώρες και τα διδακτικά αντικείμενα επιλογής για τη Γ' τάξη εξαρτώνται από το τμήμα συνδιδασκαλίας, στο οποίο εντάσσεται η τάξη αυτή .	Επιλογή ενός ή δύο διδακτικών αντικειμένων (ανάλογα με την κατανομή των τμημάτων) από 2 ώρες το καθένα.

Ο Σύλλογος Διδασκόντων με τη σχετική εισήγηση του Διευθυντή του σχολείου και σε συνεργασία με τον οικείο Σχολικό Σύμβουλο, διαμορφώνει το Ωρολόγιο Πρόγραμμα του Ολοήμερου.

Επιδίωξη αποτελεί το Ολοήμερο Πρόγραμμα να λειτουργεί σε κάθε σχολική μονάδα. **Το Ωρολόγιο Πρόγραμμα θα συντάσσεται με τους εκπαιδευτικούς που διατίθεται και με βάση τις ιδιαιτερότητες και προτεραιότητές της.** Ο Σχολικός Σύμβουλος στη συνέχεια θεωρεί το Ωρολόγιο Πρόγραμμα και ένα θεωρημένο αντίγραφο αποστέλλεται στην οικεία Διεύθυνση Εκπ/σης.

3.3. Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία με Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα (ΕΑΕΠ)

3.3.1. Ωράριο

Πρωινή Ζώνη Προαιρετική	07.00 – 08.00	Ελάχιστος αριθμός φοιτούντων μαθητών: Δέκα (10)
Ολοήμερο Πρόγραμμα	14.05 – 14.40 Φαγητό-Χαλάρωση	Ελάχιστος αριθμός φοιτούντων μαθητών: Δεκαπέντε (15)
	14.40 – 14.50 Διάλειμμα	
	15.50 – 15.30 1 ^η Διδακτική ώρα	
	15.30 – 15.40 Διάλειμμα	
	15.40 – 16.15 2 ^η Διδακτική ώρα	

3.3.2.Ωρολόγιο Πρόγραμμα των Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων με ΕΑΕΠ

Με τις Υπουργικές Αποφάσεις με αριθμ.Φ.12/620/61531/Γ1/31-5-2010 (ΦΕΚ804/2010,τ.Β') και με αριθμ. Φ.12/520/61575/Γ1/30-5-2011 (ΦΕΚ1327/2011, τ.Β') του Υ.ΠΑΙ.Θ., με θέμα: «Τροποποίηση – συμπλήρωση των με αριθμ. Φ.12/773/77094/Γ1/28-7-2006, (ΦΕΚ 1139,τ.Β') και Φ.12/620/61531/Γ1/31-5-2010 (ΦΕΚ 804,τ.Β'), Υ.Α. του Υ.ΠΑΙ.Θ., με θέμα: «Ωρολόγια Προγράμματα Δημοτικών Σχολείων με Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα (ΕΑΕΠ)», καθορίζεται το Ω.Π. των Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων με ΕΑΕΠ.

Τα γνωστικά αντικείμενα που διδάσκονται στο Ολοήμερο Πρόγραμμα ορίζονται με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων ύστερα από σχετική εισήγηση του Διευθυντή/ντριας της σχολικής μονάδας, στην οποία έχουν ληφθεί υπόψη τα ενδιαφέροντα των μαθητών, το μαθησιακό τους επίπεδο, οι προτιμήσεις των γονέων, η υλικοτεχνική υποδομή του σχολείου, **οι πλεονάζουσες ώρες** και το Ωρολόγιο Πρόγραμμα διαμορφώνεται σύμφωνα με όσα αναφέρονται στις παραπάνω Υπουργικές Αποφάσεις.

Ο Σχολικός Σύμβουλος στη συνέχεια θεωρεί το Ωρολόγιο Πρόγραμμα και ένα θεωρημένο αντίγραφο αποστέλλεται στην οικεία Διεύθυνση Εκπ/σης.

4.Εφημερεύοντες - Επιτήρηση μαθητών στο Ολοήμερο Πρόγραμμα

Οι εφημερεύοντες εκπαιδευτικοί ορίζονται με πράξη του Συλλόγου Διδασκόντων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Στις εφημερίες συμμετέχουν και οι εκπαιδευτικοί των ειδικοτήτων, οι οποίοι αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι των σχολείων.

5. Κατανομή των τμημάτων του Ολοήμερου Προγράμματος

Η επιλογή των εκπαιδευτικών που θα διδάξουν στο Ολοήμερο Πρόγραμμα όλων των τύπων των Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων γίνεται με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων.

«Όλοι οι εκπαιδευτικοί, συμπεριλαμβανομένων των Διευθυντών και Υποδιευθυντών, θα πρέπει να εφαρμόζουν και να τηρούν το προβλεπόμενο, από το άρθρο 9 του Νόμου 2517 (ΦΕΚ 160/1997, τ.Α') διδακτικό τους ωράριο. Αυτό σε καμία περίπτωση δεν παραβιάζει τη σχετική διάταξη του νόμου 1566/85 (ΦΕΚ 167/1985, τ. Α'), άρθρο 13, παρ.8, σύμφωνα με την οποία ο εκπαιδευτικός δεν υποχρεούται να παραμείνει στο σχολείο πέραν των 6 ωρών.

Επιπρόσθετα, οι Διευθυντές των σχολικών μονάδων φροντίζουν ώστε όλοι οι εκπαιδευτικοί να καλύπτουν πλήρως το διδακτικό τους ωράριο εντός του προβλεπόμενου βώρου (08:00-14:00/10:15-16:15). Σε περιπτώσεις που πλεονάζουν διδακτικές ώρες δασκάλων, αυτές διατίθενται κατά κύριο λόγο για την κάλυψη αναγκών του Ολοήμερου Προγράμματος» (βλ. «Ενέργειες προγραμματισμού εκπαιδευτικού έργου σχολικού έτους 2014-2015»).

Ο Υποδιευθυντής ή ο Υπεύθυνος του Ολοήμερου Προγράμματος μπορεί να διδάσκει στο Ολοήμερο Πρόγραμμα και πέραν της διετίας, **εφόσον επιλέγεται** σύμφωνα με όσα προβλέπονται στη με αριθμ. Φ.361.22/41/49889/Δ1/01-06-2004 Υ.Α., καθώς και στην εκάστοτε σχετική εγκύκλιο του Υ.ΠΑΙ.Θ.. **Για τα 6/θεςια και άνω Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία οι πέντε (5) ώρες σίτισης προσμετρώνται ως διδακτικές ώρες.**

6. Πρωινή Προαιρετική Ζώνη (07:00-08:00)

Για τη λειτουργία της Πρωινής Προαιρετικής Ζώνης απαιτείται η συμμετοχή τουλάχιστον πέντε (5) εγγραφέντων φοιτούντων μαθητών στο Ολοήμερο Πρόγραμμα. Η προσέλευση των μαθητών ξεκινά στις 07:00 και ολοκληρώνεται στις 07:20.

Στα Ολοήμερα Σχολεία που λειτουργεί ήδη Πρωινή Προαιρετική Ζώνη με πέντε (5) τουλάχιστον μαθητές του Ολοήμερου Προγράμματος, ο Διευθυντής του σχολείου, με τη σύμφωνη γνώμη του Σχολικού Συμβούλου και του Διευθυντή Π.Ε., μπορεί να δεχθεί στην Πρωινή Προαιρετική Ζώνη και μαθητές του σχολείου που δεν παρακολουθούν το Ολοήμερο Πρόγραμμα. Προϋποθέσεις για τα παραπάνω είναι:

- ο συνολικός αριθμός των μαθητών στην Πρωινή Προαιρετική Ζώνη να μην υπερβαίνει τους είκοσι πέντε (25),

- να υπάρχει σχετική υπεύθυνη δήλωση του γονέα, καθώς και η καθημερινή τήρηση του ωραρίου προσέλευσης.

Η Πρωινή Προαιρετική Ζώνη των **Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων με ΕΑΕΠ** λειτουργεί από 7:00 έως 8:00, εφόσον σ' αυτή συμμετέχουν από δέκα (10) μαθητές και άνω, οι οποίοι φοιτούν στο Ολοήμερο Πρόγραμμα. Η προσέλευση των μαθητών ολοκληρώνεται στις 7:15.

7. Αναστολή λειτουργίας Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου

Όταν δε συμπληρώνεται ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός εγγραφέντων-φοιτούντων μαθητών στο Ολοήμερο Πρόγραμμα του Σχολείου ή σε περιπτώσεις που η λειτουργία του είναι αδύνατη, **μπορεί να ανασταλεί η λειτουργία του για ένα έτος, μόνο με Απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης**, ύστερα από αιτιολογημένη πρόταση του οικείου Σχολικού Συμβούλου και του Διευθυντή Π.Ε..

9. Συστεγαζόμενα Σχολεία

Στα συστεγαζόμενα σχολεία όπου ο αριθμός μαθητών του Ολοήμερου είναι μικρός, με απόφαση του Διευθυντή Π.Ε. συγκροτούνται κοινά τμήματα Ολοήμερου και Πρωινής Προαιρετικής Ζώνης, αφού ληφθεί μέριμνα ώστε όλοι οι Υποδιευθυντές-Υπεύθυνοι του Ολοήμερου ή οι Υπεύθυνοι του Ολοήμερου Προγράμματος να εξαντλούν πλήρως το διδακτικό τους ωράριο.

Οι Σύλλογοι Διδασκόντων των συστεγαζόμενων σχολείων συνεδριάζουν και ορίζουν από κοινού τον ένα Υποδιευθυντή-Υπεύθυνο Ολοήμερου Προγράμματος, στον οποίο και θα προσμετρηθούν οι πέντε (5) ώρες της σίτισης καθώς τον υπεύθυνο τη Πρωινής Προαιρετικής Ζώνης (περίπτωση κοινού τμήματος). Σε περίπτωση διαφωνίας, η λύση δίνεται με την παρέμβαση του Σχολικού Συμβούλου και του Διευθυντή Π.Ε..

Τα Ολοήμερα Δημοτικά που συστεγάζονται με Ολοήμερα Δημοτικά που εφαρμόζουν το Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα, δε θα συγκροτούν κοινά τμήματα Ολοήμερου, εφόσον η διάθεση των εκπαιδευτικών ειδικοτήτων, γίνεται με διαφορετικό τρόπο.

10. Συνεργασία των δασκάλων

Οι εκπαιδευτικοί του Πρωινού Προγράμματος συνεργάζονται στενά με τους εκπαιδευτικούς του Ολοήμερου Προγράμματος, ανταλλάσσουν απόψεις, καθορίζουν τους στόχους, επισημαίνουν τις δυσκολίες, προγραμματίζουν δραστηριότητες και επανασχεδιάζουν τη διδασκαλία τους, ώστε να συμβάλουν στη δημιουργική μάθηση. Οι συναντήσεις συνεργασίας πραγματοποιούνται σε καθορισμένη ημέρα της εβδομάδας, τουλάχιστον μία την εβδομάδα, η οποία ορίζεται στην αρχή του σχολικού έτους με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων.

11. Εκπαιδευτικοί Ειδικοτήτων (συνεργασία, καθήκοντα, υποχρεώσεις)

Οι Εκπαιδευτικοί των Ειδικοτήτων παραλαμβάνουν από τη διεύθυνση του σχολείου, το Πρόγραμμα Σπουδών του διδακτικού τους αντικειμένου καθώς και τις εγκυκλίους του Ολοήμερου Προγράμματος, ώστε να ενημερωθούν πλήρως. Συνεργάζονται με τους εκπαιδευτικούς και του πρωινού προγράμματος, ανταλλάσσουν απόψεις, κάνουν διορθωτικές παρεμβάσεις, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο και εφαρμόζουν όλες τις σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας (σχέδια μαθήματος, διαθεματικότητα, ομαδοσυνεργατική, κλπ).

Επίσης συμμετέχουν στις συνεδριάσεις του Συλλόγου Διδασκόντων, και ειδικότερα για θέματα που αφορούν στη λειτουργία του Ολοήμερου Προγράμματος καθώς και σε όλες τις εκδηλώσεις του Σχολείου. Συμμετέχουν ενεργά στην οργάνωση των εθνικών εορτών καθώς και σε κάθε άλλη σχολική δραστηριότητα που προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις ώστε να εκπληρώνονται οι εκπαιδευτικοί και κοινωνικοί στόχοι του Ολοήμερου Προγράμματος. [Π.Δ 201/98 (ΦΕΚ 161, τ. Α.), Φ.353.1/324/105657/Δ1/8-10-2002(ΦΕΚ 1340/2002, τ.Β'),Υ.Α.]

12. Σίτιση

Το γεύμα των μαθητών παρασκευάζεται στο σπίτι από τους γονείς/κηδεμόνες τους. Ο Υποδιευθυντής – Υπεύθυνος του Ολοήμερου ή ο Υπεύθυνος του Ολοήμερου Προγράμματος έχει την ευθύνη της οργάνωσης της σίτισης.

Ο Υποδιευθυντής – Υπεύθυνος του Ολοήμερου ή ο Υπεύθυνος του Ολοήμερου Προγράμματος δεν είναι υπεύθυνος για το ζέσταμα του φαγητού. Βοηθά και καθοδηγεί τους μαθητές να είναι ικανοί, να εξυπηρετούνται αυτόνομα και να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες που αφορούν στη διαδικασία του γεύματος. Σε κάθε περίπτωση ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στους μαθητές των μικρών τάξεων έως ότου να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες αυτοεξυπηρέτησης.

Επιπλέον ο Υποδιευθυντής – Υπεύθυνος του Ολοήμερου ή ο Υπεύθυνος του Ολοήμερου Προγράμματος φροντίζει ώστε η αίθουσα που πραγματοποιείται το γεύμα να χρησιμοποιείται αποκλειστικά για αυτό το σκοπό και μεριμνά να παραδίδεται καθαρή μετά το πέρας του γεύματος και να εξασφαλίζονται οι όροι υγιεινής, αισθητικής και πολιτισμού.

Στα Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία με ΕΑΕΠ, το εκπαιδευτικό προσωπικό που διδάσκει την πρώτη διδακτική ώρα του Ολοήμερου Προγράμματος παρευρίσκεται κι επιβλέπει τη σίτιση.

13. Συνεργασία με τους γονείς/κηδεμόνες

Οι εκπαιδευτικοί του Ολοήμερου Προγράμματος, όλων των κλάδων (μόνιμοι, αναπληρωτές και οι ωρομίσθιοι) με την έναρξη του διδακτικού έτους, ενημερώνουν τους γονείς/κηδεμόνες των εγγραφέντων μαθητών στο Ολοήμερο Πρόγραμμα, για το πρόγραμμα που θα ακολουθήσουν, καθώς και για τους διδακτικούς, παιδαγωγικούς και κοινωνικούς στόχους του. Επίσης προγραμματίζουν και ορίζουν τις μέρες και τις ώρες των συναντήσεων με τους γονείς/κηδεμόνες για όλο το διδακτικό έτος.

14. Άλλα Θέματα Οργάνωσης

Το Ολοήμερο Πρόγραμμα λειτουργεί κανονικά, εφαρμόζοντας το προβλεπόμενο Ωράριο και το Ωρολόγιο Πρόγραμμα. Τις επίσημες σχολικές αργίες, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Π.Δ 201/98 (ΦΕΚ 161, τ. Α.), δε λειτουργεί το Ολοήμερο Πρόγραμμα.

Η συγκρότηση των τμημάτων του Ολοήμερου Προγράμματος όλων των Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που εφαρμόζουν το Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα (ΕΑΕΠ), γίνεται σύμφωνα με την επιθυμητή ώρα αποχώρησης του μαθητή, όπως αυτή προκύπτει από τη σχετική αίτηση –δήλωση του γονέα/κηδεμόνα.

Κατά την κατανομή των τάξεων και την ανάθεση του διδακτικού έργου στους δασκάλους, λαμβάνονται υπόψη οι πραγματικές ανάγκες του Ολοήμερου, ώστε να ορισθούν όσοι θα διδάσκουν αποκλειστικά στο Ολοήμερο και όσοι θα συμπληρώνουν σε αυτό μέρος του υποχρεωτικού τους ωραρίου.

- Στις περιπτώσεις έλλειψης εκπαιδευτικού συγκεκριμένης ειδικότητας γίνεται αντικατάσταση του διδακτικού αντικείμενου με άλλο για το οποίο υπάρχει διαθέσιμος αριθμός εκπαιδευτικών.
- Στις περιπτώσεις έλλειψης εκπαιδευτικών Αγγλικής, οι ώρες προστίθενται στις ώρες του δασκάλου, για την προετοιμασία και την ενισχυτική διδασκαλία στη Γλώσσα και τα Μαθηματικά.
- Στις περιπτώσεις έλλειψης εκπαιδευτικών ΠΕ 19 ή ΠΕ 20, οι δύο (2) ώρες του διδακτικού αντικείμενου, διατίθενται για άλλο διδακτικό αντικείμενο επιλογής, ενώ στις περιπτώσεις που ούτε αυτό καταστεί δυνατό, οι δυο (2) ώρες προστίθενται στις ώρες του δασκάλου.

Η αποχώρηση των μαθητών μπορεί να γίνεται μετά το τέλος κάθε διδακτικής ώρας του Ολοήμερου Προγράμματος, με την προϋπόθεση ότι θα έχει κατατεθεί σχετική υπεύθυνη δήλωση των γονέων/κηδεμόνων τους.

Οι Διευθυντές των σχολείων, οι Υποδιευθυντές-Υπεύθυνοι των Ολοήμερων ή οι Υπεύθυνοι του Ολοήμερου Προγράμματος παρακολουθούν και ελέγχουν συστηματικά την ορθή εφαρμογή του

Ολοήμερου Προγράμματος καθώς και τη φοίτηση των μαθητών. **Επίσης υποχρεούνται να ενημερώνουν άμεσα το Διευθυντή Π.Ε., καθώς και το Πληροφοριακό Σύστημα Καταγραφής (MySchool) για οποιαδήποτε μεταβολή παρουσιάζεται στον αριθμό των φοιτούντων μαθητών.** Παράλληλα θα πρέπει να αποστέλλουν στο Διευθυντή Π.Ε. ονομαστική κατάσταση των μαθητών που φοιτούν στο Ολοήμερο Πρόγραμμα, στην αρχή κάθε τριμήνου.

Οι Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης θα πρέπει να υποβάλουν στη Διεύθυνση Σπουδών Π.Ε. του Υ.ΠΑΙ.Θ. μέχρι τις 15-10-2014 κατάσταση των Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων συμπεριλαμβανομένων και εκείνων με ΕΑΕΠ, τα οποία με Απόφασή τους δε θα λειτουργήσουν ως Ολοήμερα για το σχολικό έτος 2014-2015, στην οποία θα αναφέρεται και ο λόγος αναστολής του Ολοήμερου Προγράμματος.

Με ευθύνη των Διευθυντών των Ολοήμερων Δημοτικών και των Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων με ΕΑΕΠ, να λάβουν ενυπόγραφα γνώση της παρούσης εγκυκλίου, όλοι οι εκπαιδευτικοί των σχολικών μονάδων.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ

Εσωτερική Διανομή:

Όπως ο πίνακας εσωτερικής διανομής

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ (ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ)

1. Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης της χώρας (έδρες τους)
2. Προϊστάμενους Παιδ/κής & Επ/κής Καθοδήγησης Π.Ε. (μέσω Περιφ. Δ/νσεων)
3. Σχολικούς Συμβούλους Δημ. Εκπαίδευσης. (μέσω Περιφ. Δ/νσεων)
4. Δ/νσεις Π.Ε. της χώρας (έδρες τους)
5. Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία (μέσω Δ/νσεων Π.Ε.)
6. Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία με ΕΑΕΠ (μέσω Δ/νσεων Π.Ε.)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
4. Διεύθυνση Προσωπικού Π.Ε.& Δ.Ε
5. Διεύθυνση Π.Ο.Δ.Ε.
6. Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής
7. Διεύθυνση Φυσικής Αγωγής
8. Διεύθυνση Ιδιωτικής Εκπαίδευσης
9. Διεύθυνση Σ.Ε.Π.Ε.Δ.
10. Γ.Ε.Π.Ο.
11. Διεύθυνση Σπουδών Δ.Ε.
12. Διεύθυνση Σπουδών Π.Ε.
13. Τμήμα Δ΄